

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **A. L. E. O.**, zastoupeného Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou se sídlem Pod Terebkou 12, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2007, č. j. OAM-799/VL-10-ZA09-2006, o udělení mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2007, č. j. 56 Az 70/2007 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2007, č. j. OAM-799/VL-10-ZA09-2006. Tímto rozhodnutím stěžovateli nebyla dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu

případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V dané věci stěžovatel v kasační stížnosti namítá nezákonnost rozhodnutí Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) v prvé řadě z toho důvodu, že došlo k nedostatečnému posouzení rozhodnutí žalovaného v otázce tzv. doplňkové ochrany (§ 14a zákona o azylu). Situace v zemi původu stěžovatele dle jeho tvrzení nepřiměla žalovaného ani krajský soud zjistit žádné bližší informace v souvislosti s jeho návratem. Stěžovatel dále zpochybňuje zákonnost postupu žalovaného a krajského soudu, jelikož oba tyto orgány konstatovaly, že stěžovateli pro nevěrohodnost výpovědi nenáleží azyl, a z toho automaticky dovodily, že není dáno nebezpečí vážné újmy v případě jeho návratu do vlasti a neudělily mu doplňkovou ochranu. V dalším bodu kasační stížnosti stěžovatel poukazuje na porušení článku 3 a článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Uvádí, že jeho případný návrat do země původu by zcela nepochybně byl vážnou újmou a citelným zásahem do jeho fyzické a morální integrity, a to z toho důvodu, že na straně jedné v jeho zemi panuje bezpráví a na straně druhé žije řadu let v České republice, je zde integrován a realizuje se zde jeho soukromý a rodinný život. Poslední námitka stěžovatele se týká tvrzené nezákonnosti rozsudku krajského soudu, který rozhodl bez jednání a opřel své rozhodnutí výhradně o rozpory ve výpovědi stěžovatele, ačkoli z žaloby bylo seznatelné, že stěžovatel byl nespokojen s tlumočením během správního řízení.

K úvodní námitce stěžovatele týkající se dostatečnosti posouzení doplňkové ochrany Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 7/2003 – 60, publikovaný na www.nssoud.cz, v němž zdejší soud konstatoval následující: „I. Jelikož uvedení tobo, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování stanovená v § 91 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., je podle § 28 zákona č. 325/1999 Sb. obligatorní náležitostí rozhodnutí správního orgánu o neudělení nebo odnětí azylu, musí soudní přezkum zahrnout i otázku překážky vycestování. II. Skutková zjištění o situaci v zemi původu žadatele o azyl týkající se okolností stanovených jako překážky vycestování se v odůvodnění rozhodnutí, jímž se stanoví, že se na určitou osobu nevztahují překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, posoudí samostatně. Není dostačující, pokud se odůvodnění rozhodnutí toliko odvolává na vyhodnocení situace, týkající se podmínek pro udělení azylu. III. Okolnosti stanovené jako překážky vycestování v § 91 zákona o azylu nejsou totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona téhož zákona; správní orgán i soud se jimi proto zabývají samostatně. IV. Zatímco jedním z důvodů pro udělení azylu je podle § 12 zákona o azylu pronásledování, resp. důvodný strach z něj, jako překážku vycestování stanoví § 91 odst. 1 téhož zákona nutnost zjištění skutečnosti, že by vycestováním mohlo dojít k obrožení života nebo svobody. Na věci nic nemění,

že jak pronásledování, tak i obroženi života se má dít ze stejných důvodů.“ Stejná otázka byla řešena i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2004, č. j. 2 Azs 12/2004 – 40, publikovaném pod č. 260/2004 Sb. NSS: „...*podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a překážky vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona je nutno posuzovat samostatně. Udělení azylu podle ustanovení § 12 tohoto zákona je vázáno na objektivní přítomnost pronásledování jako skutečnosti definované v § 2 odst. 6 citovaného zákona nebo na odůvodněný strach z této skutečnosti, a to v obou případech v době podání žádosti o azyl, tedy zpravidla v době bezprostředně následující po odchodu ze země původu. Překážka vycestování se naopak vztahuje k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele o azyl do země původu, tedy k částečně jiným skutečnostem nastávajícím v odlišném čase.*“ K obdobným závěrům pak dospěl též v rozsudku ze dne 9. 4. 2004, č. j. 7 Azs 64/2003 – 39, dostupném na www.nssoud.cz. (Aplikovatelnost závěru ohledně překážek vycestování na institut doplňkové ochrany Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69.) Žalovaný v souladu s těmito rozhodnutími dle předložené spisové dokumentace shromáždil jak informace o Súdánu, jakožto dotčené země původu, z doby, kdy z něj stěžovatel odcestoval, tak i aktuální zprávy pojednávající o situaci v této zemi bezprostředně před vydáním rozhodnutí o mezinárodní ochraně (čl. 85 – 97 správního spisu).

Ve vztahu ke druhé stížní námitce jsou oba výše zmíněné judikáty rovněž relevantní. Týkají se totiž nejen rozdílného určení časového okamžiku, ke kterému je třeba posuzovat důvody pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu a doplňkové ochrany, ale vyplývá z nich i povinnost tyto instituty odlišovat, neboť – ačkoli spolu úzce souvisejí – nejsou zaměnitelné a zákon stanoví různé podmínky pro jejich aplikaci. Jak žalovaný (na celé straně 7 svého rozhodnutí), tak i krajský soud (v závěru napadeného rozsudku) se k naplnění podmínek udělení doplňkové ochrany v tomto případě vyjádřily samostatně a odděleně. Závěr žalovaného o nevěrohodnosti výpovědi stěžovatele (jím samotným v kasační stížnosti nijak nepopřeny) přitom v žádném případě nebyl stěžejním hlediskem pro posouzení předmětné otázky.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá, že jeho návrat do země původu by byl vážnou újmou a citelným zásahem do jeho fyzické a morální integrity. Ve vztahu k těmto svým tvrzením poukazuje na ustanovení článku 3 (*nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu*) a článku 8 (*každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence*) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K otázce aplikace článku 3 se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2006, č. j. 2 Azs 75/2005 – 75 nebo ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, obou zveřejněných na www.nssoud.cz. V projednávané věci žalovaný i krajský soud nijak neopomněly zohlednit v rámci celkové situace v Súdánu současný stav v provincii Dárfúr. Vzhledem k tomu, že sám stěžovatel však tvrdil, že žil v hlavním městě Chartúmu, který není situací v Dárfúru postizen a je od něj vzdálen stovky kilometrů, neshledaly důvod pro udělení doplňkové ochrany. Zdejší soud v této souvislosti připomíná, že jednání uvedenému v citovaném článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nemusí být žadatel o mezinárodní ochranu vystaven v případě svého pobytu v zemi původu na kterémkoli místě daného státu. Nezřídká mohou být důvodem obav žadatele lokální konflikty nezasahující celé území a v takovém případě je relevantní otázka vnitřního přesídlení

(k tomu srov. ustanovení § 2 odst. 8, větu poslední, zákona o azylu). Stěžovatel na jedné straně tvrdil, že v jeho zemi panuje bezpráví, na straně druhé však v kasační stížnosti neuvedl konkrétní důsledky, které by jej po návratu do země původu postihly, a jež by bylo možno podřadit pod jednání uvedená v článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Co se týče zmínky o porušení článku 8, tedy respektování soukromého a rodinného života, tuto námitku stěžovatel nevznášel během správního řízení a bod takového obsahu nebyl ani součástí žaloby. Žalovaný a krajský soud se k němu nevyjádřily, a proto tak nemůže v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. učinit ani Nejvyšší správní soud přezkoumávající zákonnost napadeného rozsudku krajského soudu.

V závěru kasační stížnosti stěžovatel namítá, že krajský soud rozhodl ve věci bez jednání a své rozhodnutí opřel výhradně o rozpory ve výpovědi stěžovatele. Ohledně věrohodnosti tvrzení žadatele o azyl Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, zveřejněný na www.nssoud.cz, v němž uvádí: „... není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“ K otázce věrohodnosti se zdejší soud vyjádřil též v rozsudku ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 – 40, zveřejněném na www.nssoud.cz: „Jelikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, je srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem jeho věrohodnosti. Pokud tedy žadatel některé podstatné skutečnosti vůbec nezmíní ve své žádosti a zejména ve vlastnoručně psaném prohlášení a uvede je až u pohovoru, nelze správnímu orgánu vytýkat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností. To platí spíše, jestliže žádost o azyl zároveň obsahuje sdělení, že jiné než uvedené důvody k podání žádosti o azyl žadatele nevedly.“ (shodně viz dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007 – 55, zveřejněný na www.nssoud.cz). Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud dále ověřil, že stěžovatel byl výzvou podle § 51 odst. 1 s. ř. s., která mu byla řádně doručena, vyzván ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání (čl. 26 spisu). Vzhledem k tomu, že stěžovatel se ve stanovené lhůtě k této výzvě nevyjádřil, uplatnila se fikce § 51 odst. 1, věty druhé, s. ř. s. O těchto následcích byl přitom stěžovatel v předmětné výzvě řádně poučen. Námitku možného zkreslení jeho výpovědi před správním orgánem vlivem nesprávného tlumočení stěžovatel uplatnil již v žalobě, krajský soud ji neshledal důvodnou s odůvodněním, že stěžovatel v průběhu správního řízení neměl k tlumočení výhrady, přestože byl s protokoly o pohovorech seznámen. K tomuto závěru krajského soudu se stěžovatel nijak nevyjádřil, pouze opakoval, že nesprávným tlumočením mohly být jeho výpovědi zkresleny. Nejvyšší správní soud proto shodně jako krajský soud poukazuje na prohlášení stěžovatele, který jak po provedení pohovoru dne 16. 8. 2006, tak i po doplňujícím pohovoru dne 12. 2. 2007, včetně seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, potvrdil, že byl seznámen s obsahem protokolů v arabském jazyce, souhlasil s ním a nežádal doplnění.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu